

Sygn. akt V KK 370/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Ryński (przewodniczący)

SSN Kazimierz Klugiewicz (sprawozdawca)

SSN Józef Szewczyk

Protokolant Katarzyna Wępa

w sprawie **M. N.**,
skazanego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,
w dniu 9 listopada 2017 r.,
kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego,
od wyroku Sądu Okręgowego w O.,
z dnia 24 maja 2017 r.,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w O.,
z dnia 28 listopada 2016 r.,

I. uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w O. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. Z. – Kancelaria Adwokacka w O. – kwotę 442,80 zł (czterysta czterdzieści dwa złote i osiemdziesiąt groszy) – w tym 23 % podatku VAT – tytułem

**kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z
urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w O. z dnia 28 listopada 2016 r., M. N. został uznany za winnego popełnienia przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. przy zast. art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. i art. 11 § 2 k.k. i art. 91 § 1 k.k., za które wymierzono mu karę roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy w O. wyrokiem z dnia 24 maja 2017 r., po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez oskarżonego i jego obrońcę, zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego utrzymał w mocy.

Kasację od wyroku Sądu Okręgowego w O. wniósł obrońca skazanego M. N., zarzucając rażące naruszenie art. 433 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k.; art. 7 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. oraz art. 202 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k.

W konkluzji obrońca skazanego wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego i utrzymanego nim w mocy wyroku Sądu Rejonowego i uniewinnienie M. N., „ewentualnie uchylenie wyroku do ponownego rozpoznania”.

Prokurator Prokuratury Okręgowej w pisemnej odpowiedzi na kasację obrońcy skazanego wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja obrońcy skazanego M. N. odniosła ten skutek, że spowodowała uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w O. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Nie ulega wątpliwości, że w sprawie postępowanie przygotowawcze formalnie było prowadzone i zakończone w formie dochodzenia. Dochodzenie w sprawie wszczęto bowiem w dniu 19 grudnia 2001 r. (k. 7 akt Ds. .../11), które zakończyło wniesienie aktu oskarżenia do Sądu Rejonowego w O. przeciwko M.N. w dniu 24 września 2013 r. po uprzednim podjęciu zawieszonego dochodzenia (k. 296, t. II). W aktach sprawy znajdowała się wówczas informacja z dnia 31 stycznia 2005 r. z Komisariatu Policji w Z., z której wynikało, że M. N. odbywa karę pozbawienia wolności. Z kolei z informacji z CZSW z dnia 15 lutego 2005 r. wynikało, że M.N. od 8 czerwca 2002 r. do 17 września 2013 r. przebywać będzie w

zakładzie karnym (k. 167). Okoliczność, że M. N. był pozbawiony wolności wynikała także chociażby z protokołu jego przesłuchania w dniu 24 lipca 2006 r. (k. 172), która to czynność przeprowadzana była w Zakładzie Karnym w Z. Z wydruku z systemu „osadzony” z dnia 1 sierpnia 2012 r. wynikało z kolei, że M.N. został osadzony w jednostce penitencjarnej w dniu 9 czerwca 2002 r. i zwolniony 20 stycznia 2010 r., po czym ponownie pozbawiono go wolności w dniu 27 lutego 2012 r. Natomiast z wydruku z systemu NOE-SAD z dnia 20 września 2017 r. wynika, że M.N. był pozbawiony wolności między innymi w okresie od 9 czerwca 2002 r. do 20 stycznia 2010 r. oraz od 28 lutego 2012 r. do 5 sierpnia 2013 r. Pozbawienie wolności M.N. we wskazanych terminach wykluczało prowadzenie postępowania przygotowawczego w formie dochodzenia, skoro ówczesnie obowiązujący art. 325c pkt 1 stanowił, że „dochodzenia nie prowadzi się w stosunku do oskarżonego pozbawionego wolności w tej lub innej sprawie”. Właściwą formą postępowania przygotowawczego winno być zatem śledztwo (art. 309 pkt 4 k.p.k.). Samo nazwanie postępowania przygotowawczego dochodzeniem nie przesądza jeszcze o tym, że postępowanie rzeczywiście w tej formie się toczyło. Każde bowiem pozbawienie wolności, z wyjątkiem zatrzymania lub tymczasowego aresztowania wobec sprawcy ujętego na gorącym uczynku lub bezpośrednio potem, wyłączało możliwość prowadzenia postępowania przygotowawczego w formie dochodzenia. Jeżeli zatem organy ścigania prowadziły czynności postępowania przygotowawczego jako dochodzenie w sytuacji stanu wywołującego oczywistą niedopuszczalność dochodzenia, gdyż winno być prowadzone w formie śledztwa, to przepisem określającym skład sądu odwoławczego był przepis art. 29 § 1 k.p.k., a nie art. 449 § 2 k.p.k. Skoro zaś sąd odwoławczy orzekał w składzie jednego sędziego, to sąd był nienależycie obsadzony (art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.) – zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 25 marca 2004 r., I KZP 43/03, OSNKW 2004/4, poz. 36; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 lipca 2005 r., I KZP 19/05, OSNKW 2005/9, poz. 75; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2005 r., I KZP 39/05, OSNKW 2005/12, poz. 116; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2017 r., V KK 15/17, LEX nr 2288126. Stwierdzenie zaistnienia w przedmiotowej sprawie tego rodzaju uchybienia czyni z kolei zbędnym odnoszenie się do zarzutów kasacji wniesionej przez obrońcę M.N..

O wynagrodzeniu obrońcy z urzędu Sąd Najwyższy orzekł zgodnie z § 17 ust. 3 pkt 1 oraz § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. poz. 1714).

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w wyroku.

kc